

UNIVERSUL LITERAR

PRINDEREA VESTITULUI BANDIT TEODOR PANTELIMON. — (Vezi explicația).

strecurii spre palatul meu. Nu îndrăzni să ies în oraș pentru ca Montreson să nu afle nereușita răzbunării sale.

Dar a treia zi după captivitatea mea involuntară auzii o veste bună.

Montreson dispăruse! Și după ce fu căutat în toate părțile, fu găsit în fine mort în pivnițele sale. La reîntoarcerea sa, după actul răzbunării îi căzu o piatră în cap și-l omori tocmai apoape de caverna în care mă zidise.

De atunci au trecut vreo cincizeci de ani și țin mult ca această minunăție întâmplare să fie cunoscută de lume.

C. Scurtu.

SONET

Celui stins

E atui de greu să nfrangi urgia lumii
Când s'a pornit să-ți bătue iubirea,
Zădărnice cereți să-ți put nădăjduința
In Zei, — ce pot să ajute niște mumii?

Amorul care naltă și te nvoată
Cum să străbați fâgășul vrăjmășiei,
El însuși e iscorul atrocității
Și desinteresării de viață.

Măi lesne nfrunți primejdia naturii —
Prăpăstii largi și vesnice fâgăursi —
De cât să fii cu mintea față urii.

De clevețirea gurei ticdoase,
Azi dragostei nu-ți mai găsești sălasuri
De cât la sânul morții nămeoase!

Craiova.

P. Lișteavă.

CONVORBIRI ASTRONOMICE

Planeta Marte. — Cometa Borelly. Eclipsele totale de soare

În toamna și iarna aceasta, astronomii au avut mult de lucru cu planeta Marte, — care a fost desenată și fotografiată de mii de ori. S'au publicat multe dintre observațiile făcute și rezultă din ele că se observă pe această planetă, cu ușurință, nori galbeni, mănâți de un vânt ce face 30 km. pe oră. Un spaniol, Comas Solà, directorul observatorului particular Fabra, de lângă Barcelona, în urma observațiilor făcute anul acesta, a emis ipoteza că Marte ar fi o lume cu totul tânără, care se află în starea în care se afla Pământul acum câteva zeci sau sute de milioane de ani. Marte ar avea nenumărați vulcani, ce se află în deplină activitate, iar norii ce se observă nu ar fi decât materiile ușoare asvârlite de vulcani. Părerea aceasta ar fi în contradicție cu părerea obișnuită că Marte e o planetă bătrână a cărei omenire duce lipsă de aer și apă.

E prea departe Marte pentru a putea să pricepem bine misterul suprafeței sale.

La 22 Noembrie stil nou am găsit cometa Borelly cu o lunetă mică. E a cincea cometă pe care o observăm din August până acum. Cometa Borelly nu e însă strălucitoare și nu va ajunge să fie văzută cu ochii liberi. Va putea fi observată cu un binoclu poate peste câte-va săptămâni. Când însă o cometă ca Brooks, care a fost atât de strălucitoare, tot nu a fost observată de majoritatea publicului, cometa Borelly nu va avea dreptul să se plângă că nu i se dă atenția cuvenită.

Sunt mulți dintre românii noștri, cari călătoresc în străinătate numai pentru plăcerea de a vedea noui peisaje, alți oameni, alte obiceiuri cu un cuvânt, pentru a încerca noui senzații.

Acelora le-aș recomanda ca în primăvara viitoare să nu piardă prilejul de a admira o priveliște, de a încerca o senzație, — ce sunt cam rare. La 17 Aprilie are loc o eclipsă totală de soare, care pentru noi cei din România va fi o eclipsă parțială. Din București vom vedea soarele întunecat pe ceva mai mult de șase din zece părți. În nordul Franței însă, la câțiva kilometri mai sus de Paris, apoi în Belgia

și nordul Germaniei, eclipsa va fi inelară; unii cred însă că pe o anumită distanță eclipsa va fi totală. O eclipsă totală, bine înțeles, e mult mai interesantă, dar și eclipsa inelară e o priveliște unică, ce nu e dat oricărui muritor să o admire.

E locul să ne plângem că eclipsele totale de Soare evită țara noastră; e o persecuție foarte supărătoare pentru cei cari nu au mijlocul să admire o asemenea eclipsă din cine știe ce locuri îndepărtate. Pentru a nu vorbi de cât de eclipsele de Soare din veacul nostru, iată o mică listă de cele cari au fost și vor fi văzute... aiurea. În 1901 linia centrală a eclipsei totale de Soare a trecut prin istmul de Suez, Arabia și insula Ceylan; în 1905 prin Spania; în 1908 prin Mexic; în 1912... am spus mai sus; în 1914 prin Suedia; în 1916 prin Columbia; în 1919 prin Brazilia și Congo; în 1921 iar prin Norvegia și iar Brazilia, Africa, Arabia.

Spania e favorizată în privința acestor fenomene: în 1905 și în 1912. În 1936 vom avea o eclipsă parțială de Soare mai interesantă, dar tot nu totală. Și apoi, câți dintre noi vom mai fi în 1936!... Și-apoi nu e nici totală!

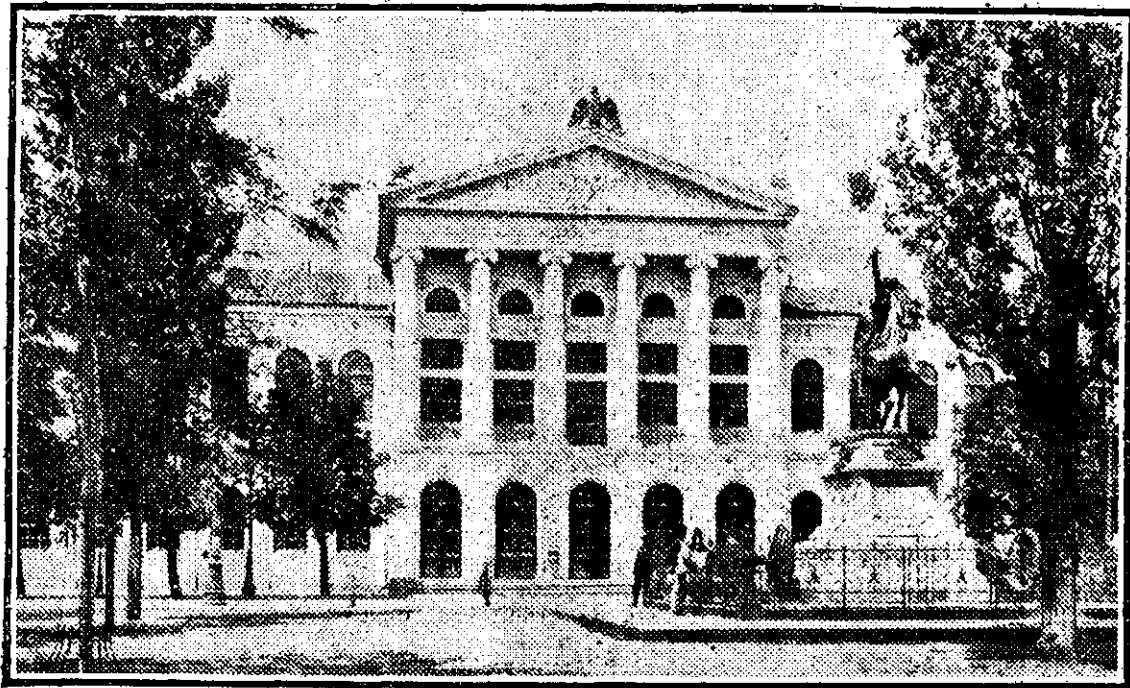
De pe urma eclipselor totale de Soare astronomii au aflat multe lucruri interesante asupra Soarelui și când asemenea fenomene au loc în cine știe ce pustii, când linia centrală trece prin cine știe ce insuliță pierdută pe ocean, aproape poate de ghețurile polului sud sau aiurea, ei organizează expediții costisitoare, aprobează și susținute de guvernele respective, numai spre a mai face noui cercetări.

Poate vom avea prilejul să înregistrăm știrea că și astronomii noștri oficiali li s'au dat asemenea însărcinări.

În momentul când scriu aceste rânduri cerul e posomorât, a căzut destulă zăpadă și norii tot acoper cerul. E posibil însă să se însenineze iarăși pentru multă vreme. În primele seri senine cerul nopții va fi strălucitor ca nici odată, zăpada purificând atmosfera de tot praful îngrămădit de atâta timp. Să priviți atunci calea laptelui cu un simplu binoclu; e peste putință să nu admirați praful de stele strălucitoare ce veți contempla.

Victor Anestiu.

VEBERI DIN CAPITALĂ

PALATUL UNIVERSITĂȚII

LA O STATUĂ 1)

Un bust de bronz încremenit pe un soclu de marmură, — un bust de bronz lucitor, cizelat ca un vers. Acesta ești pentru cei mulți, Maestre. Pentru acei ce n'au trăit cu tine împreună, viața ce-ai fixat-o în operele tale, ești o simplă statuă înălțată de prietenii, — din mila celor mulți. Pentru acei cari acum pentru prima oară aud numele tău, ești obiectul curiozității lor de-oclipă, sârbătorirea aceasta ce trece ca un vis...

Voii, bronzule și marmură, sunteți mulți ca moartea, totuși, vă zic vouă: „Nu vă mâhniți!” Dacă privirile câtorva vă profanează strălucirea, voi fiți nepăsătoare: „Nu vă mâhniți!” Strălucirea voastră o scaldă în joc de curcubeuri razele de soare; aceste raze vă aduc vouă podoabe neprihănite de la acela pe care-l reprezentați, și nimic nu veți pierde. Iar atunci când acestea raze s'or stingă — dacă ele se pot stingă vreodată! — atunci când silueta voastră va deveni străveche, când lustrul vremii vă ntipări în bronz și marmură ironia lui, — se vor găsi prea mulți să contureze memoria unei glorii s'oborate în mormânt.

Glasul unui poet a trâmbitat nu de mult un adevăr sublim: „Ca și soarele, patrioții apun; dar urma pășilor lor nu încetează niciodată de a lumina mintea, de a încălzi sufletul...”

Și coasa timpului nu poate să se cere, moarte nu poate întuneca pe acel ce-a fost Gion! Voii, bronzule și marmură, sunteți mulți ca moartea, totuși vă zic vouă: „Nu vă mâhniți!”

Un părinte iubit înmărmurit în gestul sublim al morții, personificarea Muncii, statornicia de-apururi în bronz; personificarea Idealului, atins prin jertfa de sine, — acesta ești tu, Maestre, pentru cei puțini.

Tu ai plecat din lumea noastră trecătoare, — a durerilor; — dar ai plecat ca să domnești maiestos, sublim, în lumea cea fără de prihană a spiritului, în vecinicul imperiu al al nemuririi.

„Moartea dă viață” a scris, cândva, pe o piatră funerară un filosof.

Tu ai fost „viață”, trăind; tu fiind mort ești „Viață”.

Uitarea nu poate învăli cugetele noastre; icoanele celor cari s'au jert-

fit pentru țară vor rămâne de-apururi proaspete în amintirea noastră.

O, cât de puțin pot pricepe ce însemnează a-ți adăpa simțirea în sufletul oamenilor mari; cari s'au dus; a li înțelege o clipă vrerea, a li duce mai departe opera, cât de cât.

De sigur... din valurile vremii vor răsări și alții, cari să-și iubească ca și danșii țara și graiul strămoșesc, totuși cei dinăuntru vor rămâne flacăra Trecutului, la adăpostul căreia s'a nfriripat schiatarea Prezentului.

„O, Maestre, cât aș vrea să prind în versuri sublima ta icoană; dar simțirea mi-i înmărmurită de covârșitoarea ta figură! Versurile mele s'ar îngemănă cu greu, cugetarea mea s'ar despletă ciudat, și teamă mi-i să nu clintesc prin avântul necugetat al sufletului meu, o rază din nimbul strălucirii tale.

Totuși în noaptea de doliu în care mă aflu mă simt dator să aprind prin cuvânt o făclie amintirii tale și să spun acelor ce privesc statua ta: doar geniul poate pătrunde neclintita lege a știrilor ce apun.

Odihnește-te, Maestre, învăliu: în lîntoiul memorii tale, căci ființa ta e îmbogățit istoria acestei țări cu o pagină de aur!...

Const. Stoica-Delaziliște.

26 Oct. 1911. — Pitești.

CUGETĂRI

DIN ALE D-LUI G. A. TACID

Dacă nu pot ști ce s'ar fi făcut omul fără ceea ce îl înconjoară, cu siguranță însă pot afirma că fără ființa lui acest tot și fără seamă de mareț, nu ar fi însemnat mare lucru.

Dezarmonia brută din vorbă și faptă a parvenitului face dovada lipsei lui de educație.

Nu cereți de la alții ceea ce nu puteți da altora.

Nu neglijați afecțiunea femeii aieșe, pentru a nu vă cauza cea mai irparabilă greșală.

Cu foarte rari excepții, sărăcia minții de astăzi abia dacă se mai poate hrăni din fecunditatea celei din trecut.

Aspră a fost natura în întocmirea ei când, spre a o sibi, a obligat pe om în hamul vieții, în care trage mereu și din greu, drept compensație a existenței lui.

Bogătașii pot cere și impune ordine și disciplină, dar nici când să nu uite că între mână și fină și mâinile lor stă sudoarea și asprimea palmelor trudului muncitor.

1) Cuvinte rostite la desvelirea bustului regretatului profesor și literat Ionescu-Gion.

Casă de Sănătate

SPECIALA PENTRU
BOALE DE FEMEI
— SUB DIRECȚIA —

Doctorului I. KIRIAC

Chirurg primar; șeful serv. de gynecologie
al spitalelor Eforiei

SECȚIE SEPARATĂ PENTRU BARBAȚI

(hemoroide, hernii, tumori, calcule
vesicale, stricturi urotrale, etc.)

Strada Sf. Ioniță 8, în dosul Teatrului Național

— TELEFON 2/96 —

SĂPUN DE TOALETĂ

„FLORA”

De o calitate ireproșabilă, foarte
bine parfumat, catifelează mâinele
și tenul. **Bucata lei 1.25.**

Inaintati

prin mandat sau
mărci postale **Lei**
1.90 și veți primi
prompt, discret, franco și recoman-
dat cea mai utilă, mai interesantă și
mai nouă carte ce s'a publicat în
în limba română despre **Buna că-
viință, Etichetă, Purtările frumoase,
Manierele elegante, Artă de a
se face cineva plăcut în societate,
Scrisori de amor și cereri în căsă-
torie, Lămpăul florilor, Felicitări
pentru zilele onomastice, Poezii
pentru declamat în societăți, Ver-
suri și Toaste, etc.,** cea mai nouă
ediție. Ori-ce comandă se face numai
prin poștă și se adresează împreună
cu banii exact astfel: Agenției de
publicitate literară **PHESA**, că-
suta poștală 453, București.
Păstrați acest anu!

CINE TRIMITE LEI 9.50

PRIMEȘTE FĂRĂ ÎNTĂRZIERE

FRANCO

1 Filmă pentru cinematograf

în lungime de
55 metri și de o comedie rară
Cereți deci catalogul cu prețurile
colosal de estime. Avem în deposit
filme chiar cu **8 bani** metrul

E. A. PUCHER

București, Bulev. Elisabeta, 15 (sub
hotel Princiari). Telefon 34/39.

Hârtie Maculatură de vânzare
la administrația zia-
rului „UNIVERSUL”.

Album

cu mărci postale Universale colecții
Românești speciale, jubileul de 25
ani 1911, jubileul poștei 1903, cantități
cât de mari și orice fel de mărci ve-
chi Românești și străine cumpără ma-
gazinul de mărci postale pentru co-
lecții: B. Michailovici, Calea Visto-
riei 99, București.

ÎNAINTE și DUPĂ
întrebuințarea Cremă și Pudră „FLORA”

Pastă de **BUGOL** Apă de
dinți 1 leu gură 1 leu

In loc de Lei 28

NUMAI LEI 9.

Admirabil ceas pentru domni Anker Remon-
toir **AUR GLORIA** cu 3 capace durabile, fin
gravate și capace săritoare 10 rubine; mers
regulat, garanție scrisă 3 ani

NUMAI LEI 9.

La o comandă de 3 ceasuri odată, se
trimite unul gratuit.

Laț elegant potrivit la ceas lei 2.

Trimite prin ramburs.

5043

Uhren Export ARNOLD WEISS

WIEN 63, POSTAMT 9/14

VOPSEA de PĂR RAPID

Garantat ab-
solut nevătă-
mătoare, vâp-
sește imediat păr-
ul cărunțit sau
alb, în negru,
în brun, castaniu
sau blond într'un
mod atât de per-
fect și de natu-
ral, în cât nu se cunoaște de loc că
părul este vâpsit. Întrebuințarea mai
simplă și mai ușoară ca la ori-ce altă
vâpsea de păr. **Lei 2.50** la dro-
gerii și farmacia.

VINDECAȚI BETIA

Înainte ca bețivul să infrângă legea

Vindecați-l înainte ca alcoolul să fi distrus sănătatea, puterea și averea
lui, sau ca moartea să fi făcut imposibilă vindecarea lui.

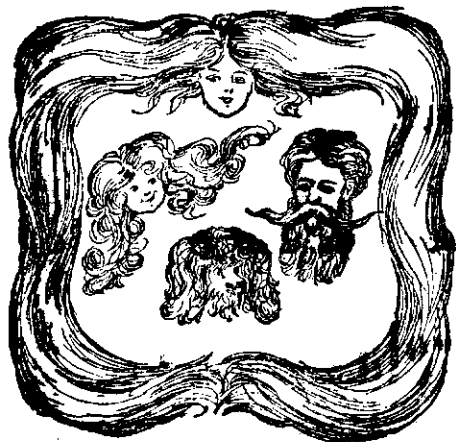
Contrafacerea sunt pedepsite. — Preparatul **COOM** costă **10 lei** și trimite contra plății anterioare sau contra ramburs numai prin:

Coom Institut, Copenhaga, 346 F., Danemarka

Scrisorile sunt de francat cu 25 bani și cărțile postale cu 10 bani

Reclama este sufletul comerțului

LEI 1000 RASPLATA PENTRU PLEȘUVI ȘI SPANI

O barbă elegantă și creșterea părului se obține în 8 zile prin întrebuințarea balsamului
„CARA”. Acest balsam face să crească părul și barba la ori-ce pleșuvi precum și persoanelor
ce le crește părul rar.

„CARA” este cel mai bun produs al științelor moderne pe acest teren și e recunoscut ca
unicul balsam care poate într-adevăr să provoace o creștere a părului, chiar la bătrâni.

De aceea balsamul de păr „CARA” este întrebuințat în întreaga lume de toți domni tineri
bătrâni precum și de doamne.

„CARA” provoacă regenerarea papilelor capilare numai după puține zile de întrebuințare și
poate să se obțină o bogată creștere de păr.

Nevătămarea se garantează! Dacă nu e așa plătim:

LEI 1000 BANI GHEATA

tuturor pleșuvilor și spanilor precum și persoanelor cu păr rar care au întrebuințat „CARA”
fără efect timp de 4 săptămâni. Suntem singura casă care dăm asemenea garanție.

D. Josef Silhavy, scrie:

Onorată Casă!

Un prieten al meu obținând în 3 săptămâni o frumoasă barbă prin balsamul D-voastră, vă rog
să-mi trimiteți și mie ramburs un pachet „CARA” de 6 coroane.

Cu stimă, **Iosif Silhavy**, Ersebetfalva, Ungaru.

Casa „CARA”, Copenhaga

Pentru pachetul trimis „CARA” mulțumesc din inimă. Întrebuințez acum preparatul numai
de 12 zile și observ un bun rezultat: părul nu-mi mai cade, ci pare că se face mai puternic și mai gros și nu mi-a crescut puțin în
raport cu timpul scurs de când am început a întrebuința balsamul. Asemenea și creșterea barbei s'a impuțernicit fără îndoială. Am în-
trebuințat o multime de remedii pentru păr fără nici un rezultat; pentru al D-voastră, vă mulțumesc însă din inimă, și voi reco-
manda în totdeauna acest superb preparat.

„CARA” dă părului și barbei o învâțare strălucitoare, cum și ondulățiune, și se trimite contra cost ramburs în întreaga lume.
dacă se comandă la casa centrală. Un pachet „CARA” costă **LEI 6**; doi pachete **LEI 10**.

Cara Haus, Copenhaga V 302, Danemarka. (Scrisorile se franchează cu 25 bani, cărțile
postale cu 10 bani).

Reclama este sufletul comerțului

Cu începere de azi
„UNIVERSUL“

Oferă abonaților săi

Pentru tragerea din Maiu 1912

Osplendida VILĂ

La Sinaia

și foarte numeroase alte premii

— **DE MARE VALOARE** —

Abonați-vă deci cu totii la

UNIVERSUL

Prețul abonamentului rămânând acelaș

Un an lei 18; șase luni lei 9,15; trei luni lei 4,65.